

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/97/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312205084
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2013:6312205084.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Jozefom Zlochom, v právnej veci navrhovateľa PEVA SK s.r.o., IČO: 46 824 791, so sídlom Trenčín, Hodžova 1476/7, proti odporcom 1/ L. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., H. X a 2/ A. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., H. X, o zaplatenie 84 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd návrh v plnom rozsahu **z a m i e t a**.

II. Odporcom sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Obchodná spoločnosť GOLDKREDIT a.s., so sídlom Česká republika, Praha, Pařížská 1067/8 žiadala, aby súd zaviazal odporcov k zaplateniu sumy 84 Eur spolu s príslušenstvom, úrokom z omeškania a k náhrade trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 10.9.2010 stal novým veriteľom zo Zmluvy o úvere č.10001418, uzavretej medzi spoločnosťou BENEFIT INVEST s.r.o. a odporkyňou. Právny predchodca navrhovateľa s odporkyňou uzavrel Zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 300 Eur s celkovými nákladmi dlžníka spojenými s úverom 204 Eur. Odporkyňa sa zaviazala vrátiť úver v celkovej splatnej sume vo výške 504 Eur, splatnej v 12-tich mesačných splátkach po 42 Eur. Napriek upomienkam zo strany veriteľa si odporkyňa riadne a včas neplnila svoj záväzok podľa Zmluvy o úvere, následkom čoho sa dostala dňa 4.7.2009 do omeškania. Na základe porušenia dojednaných zmluvných podmienok veriteľ odňal odporkyňi výhodu splátok a úver vyhlásil za predčasne splatný dňa 5.7.2009. Odporkyňi potom vznikla povinnosť vrátiť veriteľovi poskytnutý úver spolu s príslušným poplatkom a nahradiť mu zmluvne dohodnuté sankcie. Odporkyňa z úveru uhradila celkom sumu 420 Eur. Navrhovateľ v návrhu výslovne poukázal na skutočnosť, že práva vyplývajúce z bodu 8), 9) a 17) Všeobecných obchodných podmienok úveru neuplatňuje, nakoľko tieto práva považuje za neprimerane vysoké. Od odporkyne požaduje zaplatenie celkovej splatnej sumy úveru vo výške 84 Eur s úrokom z omeškania, pričom príslušenstvo pozostáva zo zákonného úroku z omeškania vo výške 9 % ročne.

V priebehu konania obchodná spoločnosť PEVA SK s.r.o. podala návrh na zmenu účastníka z dôvodu, že pohľadávka pôvodného jej bola postúpená Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 31.12.2012, čím došlo k prevodu práv uplatnených v konaní. Okresný súd Brezno svojím uznesením, č.k. 5C/97/2012-90 zo dňa 13.2.2013, pripustil zmenu účastníka na strane navrhovateľa tak, že namiesto pôvodného navrhovateľa do konania vstúpi navrhovateľ PEVA SK s.r.o..

Odporkyňa v rade 1/ v písomnom vyjadrení uviedla, že si je vedomá s čiastkou 84 Eur, vyjadrila vôľu uvedenú sumu zaplatiť v splátkach 15 Eur mesačne.

Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na deň 15.3.2013, vykonal dokazovanie v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý svoju neprítomnosť na pojednávaní vopred ospravedlnil z dôvodu zaneprázdnenia; súhlasil s pojednávaním vo svojej neprítomnosti. Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

Odporkyňa na pojednávaní žiadala návrh zamietnuť. Má za to, že majú všetko splatené, mali zameškanú len jednu splátku. Pôvodne si požičali 300 Eur, zaplatili už viac ako 400 Eur. Finančné prostriedky si požičiavali na stravu a živobytie, ona podnikateľkou nikdy nebola, od roku 1992 je nezamestnaná. V roku 2009 bola v hmotnej núdzi, teraz poberá rodičovský príspevok. Nevie vysvetliť prečo je na zmluve napísaný účel poskytnutia finančných prostriedkov na obchodnú alebo podnikateľskú činnosť. Odporkyňa v rade 1/ na pojednávaní zdôraznila, že podpisy na zmluve nie sú jej.

Odporca v rade 2/ žiadal žalobu zamietnuť z rovnakých dôvodov. Je pravdou, že si požičali 300 Eur, ale vrátili už viac ako 400 Eur; má za to, že dlh splatili. On sám podnikateľ nikdy nebol. Živnosť nemá. Od roku 1996 je invalidný dôchodca, naposledy bol zamestnaný v roku 1992. Od jeho invalidity sú ako rodina v hmotnej núdzi. S odporkyňou v rade 1/ majú spolu tri deti, najmladšie má jeden rok. On sám poberá invalidný dôchodok, okrem toho poberajú rodičovský príspevok a prídavok na dve deti. Peniaze si požičali na živobytie a na jedlo. Pri uzatváraní zmluvy sa ho vôbec nepýtali, či je podnikateľ, on naopak pri uzavretí zmluvy uviedol, že je na invalidnom dôchodku.

Právny predchodca navrhovateľa, obchodná spoločnosť BENEFIT INVEST s.r.o. uzavrela s odporkyňou v rade 1/ a odporcom v rade 2/ ako ručiteľom Zmluvu o úvere č.10001418 dňa 13.2.2009, na základe ktorej zmluvy ako veriteľ poskytla odporkyni ako dlžníkovi istinu úveru 300 Eur o výške poplatku 204 Eur. Celková výška úveru s dohodnutým poplatkom predstavuje 504 Eur, ktorú sa odporkyňa zaviazala zaplatiť v 12-tich mesačných splátkach o výške splátky 42 Eur, so splatnosťou prvej splátky 13.3.2009. Odporkyňa v zmluve vyhlásila, že pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Súčasťou zmluvy o úvere sú všeobecné zmluvné podmienky, jej prílohou splátkový kalendár. Podľa pripojeného splátkového kalendára odporkyňa navrhovateľovi, resp. jeho právnenému predchodcovi, uhradila celkom desať splátok o výške splátky 42 Eur, posledná zaplatená splátka bola uhradená dňa 17.2.2010.

Upomienkou zo dňa 24.6.2009 pôvodný veriteľ odporcom oznámil odňatie výhody splátok úveru z dôvodov, že ku dňu oznámenia boli naplnené podmienky pr to, aby veriteľ od zmluvy odstúpil a vyhlásil úver za predčasne splatný. Deň predčasnej splatnosti úveru veriteľ stanovil na deň 5.7.2009 v prípade, že nedôjde k splneniu podmienok v oznámení uvedených.

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 10.9.2009 obchodná spoločnosť M.V.partners s.r.o. (pôvodne do 8.9.2009 BENEFIT INVEST s.r.o.) postúpila na obchodnú spoločnosť GOLDKREDIT a.s., so sídlom v Prahe ako postupníka svoje pohľadávky; odporkyňu ako subjekt postúpenej pohľadávky identifikuje spolu so záväzkom príloha k Zmluve o postúpení pohľadávok. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 31.12.2012 obchodná spoločnosť GOLDKREDIT a.s. pohľadávku voči odporkyni postúpila na obchodnú spoločnosť PEVA SK s.r.o..

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods.1 Zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (Zákon o spotrebiteľských úveroch), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových

nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,

b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

c) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou

1. sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,

2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,

3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprimerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,

4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,

5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru,

d) ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru,

e) poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 3 ods.1, 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Súd preskúmal Zmluvu o úvere, ktorá vytvára právny rámec vzťahu medzi navrhovateľom (resp. jeho právnym predchodcom) a odporkyňou ako dlžníkom a dospel k záveru, že právny vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou založený zmluvou označenou ako "Zmluva o úvere" je potrebné posudzovať aj podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Zmluva, ktorá je podkladom pre v súdnom konaní uplatnený nárok, napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy predvídané v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Ide o osobitný druh zmluvy, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať jej obsah, bez ohľadu na to, podľa akého právneho predpisu sa zmluva uzavrela. Zmluvnými stranami

sú dodávateľ, spoločnosť BENEFIT INVEST s.r.o., ktorej predmetom činnosti je aj poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom, teda koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je subjekt, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Pre vylúčenie aplikácie zákona o spotrebiteľských úveroch neobstojí ani uvedenie účelu poskytnutia finančných prostriedkov "pre výkon obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti" bez toho, aby bolo uvedené, o akú obchodnú činnosť alebo podnikanie ide a aký má toto povolanie súvis s úverovým vzťahom. V tomto prípade nemôže byť bezpečným preukázaním len všeobecný údaj uvedený v Zmluve o úvere o tom, že dlžník pri uzatváraní zmluvy konaná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aká je obchodná činnosť dlžníka, prípadne jeho podnikanie a aký konkrétny súvis s takýmto postavením dlžníka vôbec uzavretie príslušnej zmluvy (o úvere) má. Toto konštatovanie platí o to viac, že ani dlžník ani ručiteľ nie je v Zmluve o úvere identifikovaný identifikačným číslom, ktoré by preukazovalo ich obchodnú alebo podnikateľskú činnosť. O to zásadnejšie sú vyjadrenia odporcov, že nikdy podnikateľskú činnosť nevykonávali, odporca v rade 2/ je invalidným dôchodcom a spoločne poberali v minulosti dávky v hmotnej núdzi. Obaja na pojednávaní zhodne uviedli, že finančné prostriedky potrebovali na jedlo a bežné živobytie, ktorá potreba rozhodne nie je v žiadnej súvislosti s akýmkoľvek podnikaním alebo obchodnou činnosťou.

V konečnom dôsledku na spotrebiteľský charakter Zmluvy o úvere poukazuje samotný navrhovateľ v návrhu na začatie konania, pričom uvádza, že všetky práva a povinnosť vzniknuté zo zmluvy o úvere sa spravujú ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V danom prípade má súd za to, že bez ohľadu na zmluvné ustanovenie, podľa ktorého je zmluva uzavretá podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, je potrebné zmluvný vzťah založený vyššie uvedenou zmluvou o úvere posudzovať aj podľa ustanovení spotrebiteľského práva, konkrétne podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ako aj podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

Podľa § 4 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods.2 písm.h), j), k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľských úveroch okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

- ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 4 ods.3 Zákona o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Na základe predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej boli odporkyni poskytnuté finančné prostriedky vo výške 300 Eur. Celková výška dohodnutého úveru s poplatkom predstavuje sumu 504 Eur, do celkovej výšky úveru veriteľ uplatňuje aj výšku poplatku, bez jeho špecifikácie a teda bez uvedenia, za akým účelom je poplatok vyrubený, bez uvedenia služieb dodávateľa, ktoré s dohodnutým poplatkom súhlasia. Bez ohľadu na uvedenú skutočnosť je potrebné zdôrazniť, že formulárové znenie zmluvy ani všeobecné obchodné podmienky neobsahujú ročnú úrokovú sadzbu, ročnú percentuálnu mieru nákladov a ani priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov pre úver, ktoré náležitosti zmluvy predpokladá ustanovenie § 4 ods.2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko uvedené náležitosti zmluva neobsahuje, je nutné poskytnutý úver podľa § 4 ods.3 Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

V zmysle vyššie uvedeného má súd potom za to, že odporkyňa bola povinná jej poskytnuté finančné prostriedky vo výške 300 Eur vrátiť; povinnosť zaplatiť poplatok 204 Eur jej nevznikla. Nakoľko je v konaní preukázané, že odporkyňa navrhovateľovi po poskytnutí finančných prostriedkov zaplatila splátky v celkovej výške 420 Eur, zaplatila navrhovateľovi, resp. jeho právnenému predchodcovi viac, ako podľa zmluvy podliehajúcej režimu spotrebiteľského práva, zaplatiť mala. Preto súd návrh v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ ide o tvrdenia odporkyne na pojednávaní, že podpis na zmluve nie je jej, túto skutočnosť v konaní len tvrdila bez preukázania uvedenej skutočnosti. S prihliadnutím na dôvod, pre ktorý súd návrh zamietol, bola uvedená skutočnosť bez právneho významu.

O trovách konania súd rozhodoval podľa § 142 ods.1 O.s.p., navrhovateľ bol v konaní v plnom rozsahu neúspešný, a preto mu podľa princípu úspechu vo veci nárok na náhradu trov konania nevznikol. Odporcovia, v konaní v plnom rozsahu úspešní, nárok na náhradu trov konania neuplatnili. Preto súd odporcom náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný nespĺní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.